



# KALAPUTXI

Mutrikuko herri-aldizkarixa

31. zenb. 2004ko uztaila



UDA ON ETA...

*malen jai zorientuak!*



EUSKAL  
PRESOAK  
EUSKAL  
HERRIRA



 Karmengo Amaren eguneko arrantzale zaharren omenaldia

 Karobiak, zaindu ezik galduko den altxorra

 Kale garbiketa, ikusi ez baina igartzen den lana

# 2004 Mutrikuko Jaiak



Uztaila



Iraila

## Malenak - kalbaixoak

jai zoriontsuak igaro mutrikuar guztlok!



Mutrikuko Udala



### Kalaputxi hilabetekaria

#### Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte  
20830 MUTRIKU

**Telefonoa:** 943 60 34 68

**e-maila:** kalaputxi@topagunea.com

**Laguntzailea:** Mutrikuko udala

**Tirada:** 1.900 ale

**Lege Gordailua:** SS-787/01

**ISSN:** 1579-4792

**Inprimategia:** GERTU. Oñati.

**Banaketa:** Mutrikuko Institutuko azken mailako ikasleak



Mutrikuko  
udala



Gipuzkoako  
Foru Aldundia



Eusko  
Jurlaritzia

Aldizkari honek erakunde hauen dirulaguntza jasotzen du euskara bultzatzearen

*Kalaputxi* ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik.

Eskerrak ematen dizkizue aldizkari hau kaleratzea posible egin duzuen guztioi

## Editoriala

### MALENAK 2004

*Mutriku herria, Mutriku maitia, Mutriku guria...* honela ematen diegu urtero Malen jaiei hasiera gure herrian musika, kanta eta danbor soinuekin. Jai giroan murgildurik, elkarrekin festa eta algara egiteko aukera izango da bost egunetan zehar. Urte osoko neke eta penak albo batera laga eta alaitasunari tarte eginez! Kalaputxiko kideok ez genduke nahi, hala ere, herrian bertan festa sasoian lan egitea egokitzen zaienekin ahaztu, ezta ere herrira etorri ezin direnekin ere. Beraientzako indar eta animoak, ea datorren urtean elkarrekin jai giroan gozatzen dugun.

Eta ez ahaztu herkide, ekitaldiak ekitaldi, gu geu garela herrian giro alaia jarri behar dugunak, umore onez parte hartuz eta gurekin festak pasatzera datozenei besoak zabalduz.

Kalaputxikide guztion izenean Malen jai zoriontsuak opa dizuegu denoi.

GORA MALENAK!

## a u r k i b i d i a

|                         |           |
|-------------------------|-----------|
| <b>Informaziua</b>      | <b>4</b>  |
| <b>Zeuk esan</b>        | <b>5</b>  |
| <b>Puri-purixan</b>     | <b>6</b>  |
| <b>Bi hitzetan</b>      | <b>8</b>  |
| <b>Komikixa</b>         | <b>9</b>  |
| <b>Lan giruan</b>       | <b>10</b> |
| <b>Karenka</b>          | <b>12</b> |
| <b>Kale inkesta</b>     | <b>14</b> |
| <b>Ikuskizunak</b>      | <b>15</b> |
| <b>Auzoz auzo</b>       | <b>16</b> |
| <b>Kultura</b>          | <b>18</b> |
| <b>Kirola</b>           | <b>20</b> |
| <b>Gizartia</b>         | <b>22</b> |
| <b>Gazterixa</b>        | <b>23</b> |
| <b>Zorion agurrak</b>   | <b>24</b> |
| <b>Argazki zaharrak</b> | <b>25</b> |
| <b>Agenda</b>           | <b>26</b> |

# IBARPLAS

**Zure neurrirako leihoak,  
kalitatez jarritako eta bukatutakoak!**

Pol. Ind. Itxian-Tel: 943 109 226 - Fax: 943 109 199  
Web orrialdea: [www.ibarplas.euskalnet.net](http://www.ibarplas.euskalnet.net)  
E-maila: [ibarplas@ibarplas.euskalnet.net](mailto:ibarplas@ibarplas.euskalnet.net)  
20829 ITZIAL (Gipuzkoa)

# INTERESEKO TELEFONOAK

## OSASUNA

|                                |              |
|--------------------------------|--------------|
| Anbulategia (Osakidetza) ..... | 943 60 43 00 |
| DYA Mutriku .....              | 943 60 33 17 |
| DYA zentrala .....             | 943 46 46 22 |
| Mendaroko ospitala .....       | 943 03 28 00 |
| Odol emaleen taldea .....      | 943 60 39 30 |
| Javier Otxagabia botika .....  | 943 19 50 26 |
| Lon Apraiz botika .....        | 943 60 32 50 |
| Larrialdiak .....              | 943 461 111  |

## ADMINISTRAZIO BULEGOAK

|                       |              |
|-----------------------|--------------|
| Udaltzaingua .....    | 943 60 70 48 |
| .....                 | 679 16 25 00 |
| Udaletxea .....       | 943 60 32 44 |
| Turismo bulegoa ..... | 943 60 33 78 |
| Posta zerbitzua ..... | 943 60 30 44 |
| Bake epaitegia .....  | 943 60 32 44 |
| Epaitegia .....       | 943 60 70 49 |

## IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

|                                 |              |
|---------------------------------|--------------|
| Goizetako Izarra ikastola ..... | 943 60 36 75 |
| San Miguel ikastetxea .....     | 943 60 31 95 |
| Mutrikuko Institutua .....      | 943 60 36 27 |
| Udal euskaltegia .....          | 943 60 30 94 |
| KZgunea .....                   | 943 60 30 65 |
| Musika eskola .....             | 943 60 37 80 |

## GIZARTE ONGIZATEA

|                                    |              |
|------------------------------------|--------------|
| Gizarte Ongizate zerbitzua .....   | 943 19 50 81 |
| Anai Arte jubilatuen egoitza ..... | 943 60 34 10 |
| Mikel Deuna zaharren egoitza ..... | 943 60 38 71 |
| Anaiarte jubilatuen egoitza .....  | 943 60 30 83 |

## ZEBITZUAK

|                                |              |
|--------------------------------|--------------|
| Taxi geltokia .....            | 943 60 35 11 |
| Pesa .....                     | 902 10 12 10 |
| Eusko Trenbideak .....         | 902 54 32 10 |
| Loiuko aireportua .....        | 905 50 50 05 |
| Hondarribiako aireportua ..... | 943 19 23 47 |

## BESTE BATZUK

|                   |              |
|-------------------|--------------|
| Liburutegia ..... | 943 60 41 82 |
| Kiroldegia .....  | 943 60 31 75 |
| Frontoia .....    | 943 60 45 44 |

## Autobusak

### MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

|                    |            |                              |
|--------------------|------------|------------------------------|
| <b>Mutrikutik</b>  | Astegunak  | 7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30 |
|                    | Zapatuak   | 10:00 / 16:30                |
|                    | Jai egunak | 10:00 / 19:30                |
| <b>Donostiatik</b> | Astegunak  | 8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30 |
|                    | Zapatuak   | 11:30 / 19:30                |
|                    | Jai egunak | 11:30 / 20:30                |

### MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

#### AUKERAK:

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:  
1- 6:10ean hasi eta 20:10 arte orduro.  
2- 6:40ean hasi eta 19:40 arte orduro.
2. PESArean autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

### ONDARRUA - MALLABIA - ONDARRUA

Ikus Kalaputxi 13. orria

## Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

### DEBA – DONOSTIA – DEBA

|                                   |                     |
|-----------------------------------|---------------------|
| <b>Debatik</b>                    | 6:44-7:44-...-21:44 |
| <b>Donostiatik</b>                | 5:47-6:47-...-20:47 |
| Jai egunetan 8:44etan hasiko dira |                     |

### DEBA – BILBO – DEBA

|                                   |                       |
|-----------------------------------|-----------------------|
| <b>Debatik</b>                    | 6:43 -7:43 -...-20:43 |
| <b>Bilbotik</b>                   | 6:00 -7:00 -...-20:00 |
| Jai egunetan 8:43etan hasiko dira |                       |

### DEBA – EIBAR – DEBA

|                 |                           |                                  |
|-----------------|---------------------------|----------------------------------|
| <b>Debatik</b>  | 6:43 / 7:43 / ... / 21:43 | Jai egunetan, 8:43etan hasiko da |
| <b>Eibartik</b> | 6:13 / 7:13 / ... / 21:13 | Jai egunetan, 8:13etan hasiko da |

## Zaintzako Botikak (Mutriku – Deba)

### UZTAILA

|             |                                                    |
|-------------|----------------------------------------------------|
| 12tik 18ra  | Lon Apraiz                                         |
| 19tik 25era | Barrera (zapatu goizean, <b>Jabier Otxagabia</b> ) |
| 26tik 31ra  | <b>Jabier Otxagabia</b>                            |

### ABUZTUA

|            |                                                     |
|------------|-----------------------------------------------------|
| 2tik 8ra   | Barrera (zapatu goizean, <b>Jabier Otxagabia</b> )  |
| 9tik 15era | <b>Lon Apraiz</b>                                   |
| 16tik 22ra | Portillo (zapatu goizean, <b>Lon Apraiz</b> )       |
| 23tik 29ra | <b>Jabier Otxagabia</b>                             |
| 30 eta 31  | Portillo (zapatu goizean, <b>Jabier Otxagabia</b> ) |

### IRAILA

|            |                                                     |
|------------|-----------------------------------------------------|
| 1etik 5era | Portillo (zapatu goizean, <b>Jabier Otxagabia</b> ) |
| 6tik 12ra  | <b>Jabier Otxagabia</b>                             |
| 13tik 19ra | Barrera (zapatu goizean, <b>Jabier Otxagabia</b> )  |





*Gogoratu gutun guztiek agertu behar dutela nork idatzita datozen, nahiz eta ezizenez, inizialez edo bestela sinatuta argitaratu. Ez da argitaratuko norena den agertzen ez duen gutunik.*

*Utzi esateko duzuna Barrenkalea, 12 - beheko buzoian edo kalaputxi@topagunea.com helbidean.*

## HAUTESKUNDEAK ETA EHNA

Gaur hartu det etxean ekaineko Kalaputxiren alea eta beti bezala irakurtzen aritu naiz. Bada gutun bat EHNAri buruz eta horretaz zeozer esateko ere badaukat. Nik, mutrikuarra naizenez, bai martxoaren 14an eta bai ekainaren 13an Mutrikun nire EHNArekin botatu dut inongo eragozpenik gabe eta esan behar det benetan pozik nagoela. Baina, baita ere, kontuan hartu behar dugu guztiok bozketa mahaietan dagoen jendea ez dagoela han borondatez, baikik eta derrigortuta, legeak aginduta eta lege berak agintzen duela gure EHNAk ez duela baliorik horretako. Han dagoen pertsonak ez dauka zer ikusirik lege horrekin eta ez genuke han inongo iskanbilarik sortu behar, beste toki batzuk ditugulako gure arrazoiak emateko eta guk nahi duguna lortzeko, gu euskaldunak garela eta euskaldun naziotasun agiria nahi dugula eta ez beste DNI hori. Han mahaietan legeak ezin dira aldatu; horretako geu mugitu behar gara, guztiok elkarrekin, eta horretako daukagu legebiltzarra. Hurrengoan ere neure EHNArekin joango naiz.

E. A.

## 50 URTE HERRIAREKIN

Ekainaren 27an 50 urte bete situen Burumendi Mendi Elkartek. Ez al da hori meritua? Bai Euskal herriko Federazioarentzat, eta horregatik eskaini zion plaka bat; bai Espainiako federazioarentzat, eta horregatik eskaini zion plaka bat, euskaraz idatzita gainera; bai herriko hainbat eta hainbat eta hainbat jenderentzat, eta horregatik gozatu dugu argazki erakusketaz, bideo emanaldiaz, mendi ibilbideaz, bazkari herrikoiaz... Eta udala non egon da? Plaka triste bat ere ez? Penagarria. Kontua ez da bakarrik urteko dirulaguntza partitu eta kitto. Everest aigo beharko ote da, udala herriko mendizaleez gogoratzeke?

**Mendizale haserretu bat**

## GEUK ERE APARKATZEKO ESKUBIDEA DAUKAGU

Denok dakigu Mutriku ez dela egin oinez ibiltzeko zailtasunak dituztenentzat. Eta horixe da nire kasua. Hala ere, gizakiak garen aldetik, saiatzen gara bizi kalitatea hobetzen eta autotz, adibidez, alde batetik bestera ibiltzen.

Eta hementxe dator Mutrikun ikusten dudana beste traba handi bat, aparkatzea, alegia. Zeren urteak dira Behe Plazako elbarrituen aparkalekuekin ezin aparkatuta ibiltzen naizela, hantxak ondo dituztenek seinaleak ez dituztelako errespetatzen. Seinaleak ez errespetatzea ni bezalako gizon-emakumeak ez errespetatzea esan nahi du eta honek bere ondorioak dakartza. Adibidez, etxetik medikuarengana joan behar dudanean ordu erdi lehenago irten behar izaten dut, normalean elbarrituentzako lekuak beteta aurkitu eta bertatik autoa noiz kenduko zain egon behar izaten dudalako.

Gure denborak eta pazientziak oinez egiteko trabarik ez dutenak baino gutxiago balio al dute?

Gogoan dut oraindik kanpotar bati elbarrituentzako lekutik autoa kentzeko esan nionean eman zidan erantzuna, "Mutriku osoa dago elbarrituen seinalez beteta" esan eta gero ez zuen autoa bertatik kendu. Damutu egin nintzen matrikula ez hartzeaz. Baina pazientzia agortu egiten da eta azkenean *Kalaputxin* idaztea erabaki dut hemendik jendeari esateko geu ere pertsonak garela, geure eskubideak ditugula eta mesedez, gure eskubideak aurrera eramateko jartzen diren seinaleak errespetatzeko.

**Arantzazu Belaustegi**

## SAN JUAN, JUAN ZAN

San Juan, San Juan... dio abestiak eta San Juan Juan San... ere badiote San Juan egunaren bezperan piztutako suaren ingurura biltzen direnek.

Ohitura zaharrari jarraiki, hamaika izan ginen aurtengoan Moila Berri atzeko zabalerara bildu ginenok. Banda ere hantxe zen, bere doinuez jai triste hura alaitu nahian... baina beren lana amaitu eta goruntz egin zuten haiek ere. Haien atzetik, poliki-poliki, ia jende guztia erretiratu zen.

Mendi aldera begiratu eta han bai, han ikusten zena bazen San Juan sua, San Juanen piztutakoa izateaz gain, sinismen bati segida emanaz piztu bide zelako.

Herrian, aldiz, ba al zegoen han sinismenik? Ba al zekiten hara bilduek San Juan suaren esannahirik? Umeak zerekin geratu ziren, suaren esannahiarekin ala suaren estetikarekin?

Ni aitona zenaz gogoratu nintzen eta gogoratu, baita ere, egunean zehar kontatzen zizkigun ohitura zaharrez, adarrak eta etxeko trasteak elkarrekin batzen ematen genuen astebeteez, hurrengo goizera arte gori-gori zirauren txondorraz...

San Juan suarena jai instituzionala bihurtu da, eta hori ez da ona, ohitura zaharrak transmititzea familiaren barruko lana delako eta erakunde batek ez duelako inoiz haren lanik egingo. Beharbada, auzoz auzoko su txikiago baina epelagoak berreskuratutako beharko genituzke eta haietara bildu ohitura zaharrei erreparatuta gure arimak berritzera.

Aurten bezala jarraituz gero bai, denok kantatu ahal izango dugu San Juan Juan zan.

**Andiko**

## SAMIKOLLAKE PASEALEKUAN AULKIAK DESAGERTU DIRA

Samikollatik Santabatara doan pasealekuan adineko jende ugari ibiltzen da, neu tartean. Bide berria egin aurretik 6 aulki genituen, orain, berriz, Santabatan dagoen bakarra. Samikollan oinez hasi eta Santabatara iristean, bertan dagoen aulkia beteta badago, berrito buelta egin behar dugu inolako atsedenik hartu gabe. Hori gure sasoian oso gogorra da eta ez du ematen gogorik pasealeku horretatik gehiago ibiltzeko, bueltarako indarrak izango ote dugun ez dakigulako. Noiz arte egon behar dugu horrela?

Ondo ikusten dut bide berria egitea, baina ez horregatik aulkia kentzea. Hortaz, neure indar guztiarekin salatu nahi ditut hortik aulkia kendu eta berrito ipini ez dituztenak.

**I.A.**

# UME BAT ZAI

**Umeak egoki hazteko derrigorrezkoa du a kion familia giroa izatea. Baina gure gizarte egoera larrian bizi diren familiak, beren semeak eta alabak haurtzaroko ne hau betetzera dator familia harrera; Judith Soto gizarte laguntzailearengana joan da.**

Adingabeak beren familietatik apartatzea azkeneko aukera da... "Ume bat gaizki dagoenean arazoa familian konpontzera jotzen da, asko dira aitona-amonekin edo izaba-osabekin bizi diren umeak, hau ezin denean Diputazioak dituen etxebizitzetara doaz. Etxe horietan ondo egoten dira baina zerbait falta dute, familiaren babesa eta maitasuna, horretara dator familia harrera, nahiz eta betiko ez izan.

**"Urtero, mila ume inguru pasatzen dira Diputazioko Familia Saitetik; egun, hogeia dira familia zain dauden umeak"**

Familia harrera horren bidez umearen zaintza pertsona edo familia bati ematen zaio... "umeen aldeko neurri bat da, familia harrerak ez du berezko familia ordezkatu nahi eta hau oso garbi izan behar du konpromisoa hartzen duen edonork, familia naturala beti izango da ume horren familia nahiz eta gurasoekin ez bizi. Helburua familia errekuuperatzea da, umea bere gurasoekin itzultzea, hau batzuetan lortzen da eta beste batzuetan ez. Ez dira nahastu behar adopzioa eta familia harrera, adopzioa egoera finkoa eta betikoa da, familia harrera, berriz, denbora batekoa".

Ume bakoitzak izango dituen beharretara egokituko da harrera familia "Diputazioak ikusten duenean familia errekuuperatu egingo dela epe bat jartzen du, epe

hori bi urte ingurukoa izaten da, honi familia harrera soila deitzen zaio, hau da epe zehatz baterako izango dena. Eperik zehaztu ezin denean, hau da, bi urte baino gehiago egitea aurrikusten denean, familia harrera iraunkorra izendatuko zaio ume horri, kasu hauek dira gehiengoak Gipuzkoan.

Ezaugarri bereziak dituzten umeak dira... "familia giro egokirik eta afektibitatez ez duten umeak dira, minusbalio fisiko, sikiko eta sentorialak dituztenak, desorientatuta dauden umeak. Oso egoera gordina bizi dute etxean eta maitasun eza eta afektibitatez ezagutzen ez duten umeak dira, horregatik seme-alaba gisa maitatu behar diren umeak dira".

**"Berdin dio bost aste, bost hilabete edo bost urte izan, umeak badakite orain ematen diezun guztia betiko izango dutela"**

Umeak hartzeko baldintzak ere ez dira nolanahikoak izango... "lehen esan bezala, familia edo pertsona batek izan dezake aukera, ez da derrigorrezkoa familia edo bikote izatea, pertsona bakar batek ere izan dezake ume bat hartzeko aukera. Familia denean, etxeko guztiek ados egon behar dute umea hartzeko. Garbi izan behar dute ez dela adopzio bat, guraso izateko nahia asetzeko ez duela balio fami-



Masaje  
Terapeuta Deportivo

JOAQUIN ALKORTA

**Malen jai zoriontsuak izan !**

20830 MUTRIKU  
(Gipuzkoa)

Tel : 943.60.01.66



**Arropadenda**

*Ondo pasa Mañenak !*

Tranpakale, 6  
20830 Mutriku (Gipuzkoa)  
943-60.70.32

# IN DAUKAZU

**afektibitatea eta segurtasuna emango diz-  
te honetan ez da beti betetzen, asko dira  
seme-alabez arduratu ezin direnak. Hutsu-  
gai honekiko xehetasunak jakin asmoz  
o dugu.**

lia harrerak. Umea den bezala onartzeko prest egon behar da, bere akatsekin eta ohiturekin. Umea familian hartu aurretik prestakuntza denbora bat egongo da, bertan emango diren aholkuak onartzea ezinbestekoa da. Bestalde, anai-arrebak beti elkarrekin joango dira familia harrerara, ez dira bereiztuko”.

**“Umearen egonkortasuna eta lotura  
afektiboak ziurtatzeko beharrezkoak  
dira harrera familiak”**

Umeak familia harreran daudenean ez dute guraso biologi-koekiko harremana eteten... **“umeak bere jatorrizko fami-  
liarekin dituen harremanak kaltegarriak ez diren bitar-  
tean harreman horiek lantzen jarraituko da, astero edo  
hilero gutxigorabehera, bisita horiek beti sikologoare-  
kin edo ikuskatzaileekin egingo dira, zertarako? Umea  
eta gurasoen artean dagoen lotura afektiboa ez etete-  
ko, baina lehen esan bezala, beti ere umeari mesede  
egiten dion heinean”.**

Laguntza teknikoaz gain, laguntza ekonomikoa ere... **“ume  
bat etxean hartzeak ez du gainkarga ekonomikorik  
sortu behar familian, hortaz, hileroko diru laguntza iza-  
teaz gain, badira zenbait kasu gastu bereziak sortzen  
dituztenak, dentista, okulista... horiek Diputazioaren  
kontura joaten dira. Minusbalio edo kasu bereziek ere  
laguntza bereziak jasotzen dituzte. Lehen esan bezala,  
umea harrera familian dagoen bitartean egon daitez-  
keen arazoak konpontzeko behar duten laguntza osoa**

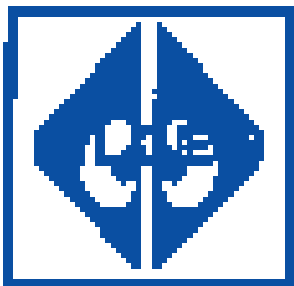
izango du familiak”.

Gaiak luzerako ematen duen arren hurrengorako utzi behar. Dena den, informazio gehiago nahi duenak hona hemen telefonoa: 943 48 26 38. Judithek edo Leirek gustura infor-matuko zaituztete. Eskerrik asko, Judith, eskaini diguzun erraztasun guztiengatik.



**heidin denda**  
BEHERAPENAK  
GORA MALENAK!  
Beheko plaza 1 - tel: 943 60 37 87

**Guadalupe**   
Egunkariak, liburuak, aldizkariak, janariak...  
**MALEN JAI ZORIONTSUAK IZAN !**  
Txurruka plaza 3, Tel. 943 60 35 43

**ALCER ELKARTEAK EZ DU OPORRIK**

Honez gero ezaguna egingo zaigu ALCER elkarte; organo emaileen elkarte. Mutrikun ere lanean ari da herritarrak kontzientziatu nahian. Batez ere, giltzurrun transplantea egina duten herritarrak dira ALCER elkarte biltzen direnak. Euskal Herrian asko egiten omen da gai honen inguruan, baina beti dago zer egina. Informazioa zabaldu asmoz, uztailearen 17an, larunbatean, mahaia jartzekotan dira moilan, Ezinaberastuko bidegurutzean. Elkartera jendea hurbiltzea dute helburu, inork ez baitaki giltzurrun edo beste organoren baten premian aurkituko den. Izan gaitezen solidario eta bat egin dezagun ALCER elkartearekin.

**NAGUSILAN**

Nagusilan elkarte sortzen ari da gure herrian. Berri pozgarria da hau guztiontzat. Izan ere talde honen zeregina bakardadean eta premian dauden adineko pertsonen laguntza ematea izango da: bakardadea arindu, bueltatxo bat ematen lagundu...

Honelako elkarteak orain dela berrogei urte pasa sortu ziren Ameriketara eta eten gabe ari dira beste herrialde batzuetara zabaltzen; Donostian, esate baterako, 1995ean ekin zioten lanean eta dozenatik gora dira Gipuzkoan zehar ere antolatu direnak.

Gure herrian dagoeneko bederatzi lagun daude borondatezko lantalde horretan sartuta. Oraingo prestaketa fasean dihardute eta martitzenero elkartzen dira sikologo batekin gerontologia edo zahartzaroko gaiei buruz apur bat ikasteko. Gero, lanean, irailtik aurrera hasiko dira.

Ekimen honen erne-muina Anaiarte biltokian sortu zen eta zuk irakurle parte hartu nahi bazenu, joan zaitez bertara; ez da derrigorra jubilatua izatea, gazteagoak ere onartzen dituzte!. Laguntzeko moduan ez, baina laguntza beharrean bazaude ere, zoaz "Gaztetxera" eta bertan emango dizute honen berri edo, bestela, Udal Gizarte Laguntzaileak ere jarriko zaitu eurekin harremanetan.

**ETORKIZUNA BAKEAN IRUDIKATZEN**

2003ko urritik aurtengo apirila bitarte Elkarri taldeak sinadurak biltzen jardun du Euskal Herriko gatazkari irteera eman asmoz, parlamentuei bazterketarik gabeko elkarrizketa mahai alderdianitz baten proposamena eramateko. Ekainean 123.000 sinadura aurkeztu ditu Eusko Legebiltzarrean eta Nafarroako Parlamentuan.

Horrez gain, gizartearen ahotsa politikoei eta parlamentuari eraman nahi diete, bake-prozesuetan gizartearen parte-hartzea funtsezkoa delako. Eta horretarako hiru motako foroak eratzen dihardute, alde batetik, 60 herritan osatuko diren 20 lagunetako Parte-Hartze Taldeak, beste alde batetik, sindikatu eta partiduek osatuko dituzten seminarioak, eta azkenik, kalean eta internet bidez jendearen iritzia jasotzeko banatuko diren 150.000 kuaderno.

Mutrikun uztailearen 1ean egin zen Parte-Hartze Taldearen lehen bilera. Taldea herriko jende arruntez eta anitzez osatu da sexu, adin zein ideologiari dagokienean eta bere egitekoa etorkizuna bakean irudikatzen hasiz, iritzia eman eta konponbide-garai bat zabaltzen laguntzea da.

**TIOBIBUAK BETIKO TOKIAN**

Eliz atzeko obrak direla eta, azken urteetan hara eta hona ibili dira jaietan umeen gozagarri diren tiobibuak. Aurten, behar den tokian egongo omen dira... gehienak, guztientzako tokirik ez baitago. Autotxoak, beharbada, moila berri atzeko zabalera berrian ipiniko dituzte... baina ez da ziurra. Edozein kasutan, jaietako garrantzitsuena kaleko giroa da eta tiobibuen usain gozoa izango da batean ez bada bestean!



## LIBURUTEGIA ITXITA BERRIKUNTZAK EGITEKO

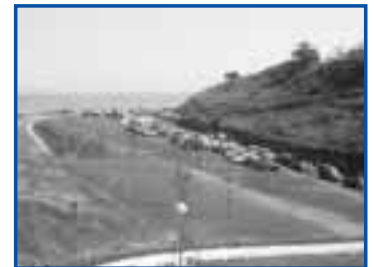


Uztailaren 16tik eta iraila bukatu arte, Zabiango udal liburutegia itxita egongo da berrikuntza lanak burutzeko. Hormak eta lurra berri-  
tu eta pintatzeaz gain, liburutegian altzari berriak sartuko dira, bai  
liburuak jartzeko apalategiak, bai jendeak lan egiteko mahaia.  
Bestalde, urriarekin batera, liburutegian zerbitzu berria jarriko da  
abian. Interneterako sarbidea eskainiko duten ordenadoreak jarriko  
dira publikoarentzat erabilgarri.  
KZgunea itxi denez, aukera ona kontsultak egin edo informazioa  
lortu nahi duten herritarrentzat.

## HONDARTZAKO APARKALEKUAK

Uda hastearekin batera hondartzarako bidean eta aparkalekuan aldaketa  
batzuk izan ziren. Samikoilako bide berriak emandako aukera aprobatxa-  
tuta, Loja zaharretik aurrerako bidea plaiarunzko norabide bakarrean utzi  
da, kotxeak eta oinezkoak errazago eta erosoago ibil daitezten. Moilabe-  
rritik aurrera, ibilgailu guztiek egin beharko dute bide berrian gora.

Bestalde, aparkalekuari dagokionez, Burumendi gainean dagoen zabalera  
aprobetxatu ahal da kotxeak uzteko. Udaletxean aditzera eman digute-  
nez, bertako lurra gainean kotxeak uzteko egokitu nahi da laster. Gaine-  
ra, betiko tokian ere utzi ahal izango dira kotxeak, zabalera berriaren  
parean, baina ezker aldean bakarrik eta batera eran.



## ATUNETA HASI DA



San Pedro joan zen eta, lege denez, atunetarako sasoia hasi da.  
Kosterako lehenengo egunak oparoak izan dira eta arrantza  
onak izan dira. Elenita Berriak berak bi egunetan mila eta bos-  
tehun kiloko arrantza egin zuen bi egunetan. Ea udan zehar  
horrela jarraitzen duten eta kanpaina ona duten!

## komikixa

## gotzon santander



# KALEAK EGUNE



*Antzina, plastikozko zakar poltsarik ezagutzen ez genuenean, kale garbitzaileek etxeetatik ateratzen zen zakarra jaso, lurrera botatako paperak, zigarrokinak... erratzaz batu eta komun publikoak garbitzen zituzten. Urteak joan ahala zikin edo hondakin gehiago sortzearekin batera, kale garbitzaileen lana aldatu egin al da? Juan Mari eta Txominek azalduko digute euron egitekoa zein den gaur egun.*

## Zein lan mota egiten duzue?

**Juan Mari:** Mutrikun 4 lanpostu finko daude, Txomin, Txarli, Haritz eta neuk betetzen ditugunak eta bestea aldikakoa da, Martinek betetzen duena. Gure lana adokinez egindako kaleak eta Samikolla (komunak barne) egunero garbitzea da. Astelehen, eguen eta zapatuetan Gaztañeta, Jose M<sup>a</sup> Altziabar, Polikiroldegia, San Miguel eta goi inguru hori egiten dugu. Martitzen eta barixakueta moilara jaisten gara, Moila Zaharreko komunak ere geu hasi gara aurten garbitzen. Uda iritsi arte kantinako komunak geuk egiten ditugu eta udan

kantina hartzen duenari dagokio. Eguaztenean Iriagirre eta Jarri Toki inguruko plazoletak egiten ditugu. Saturraran eta Ondarbeltz inguruak ere egiten ditugu.

Eskobatu eta komunak garbitzeaz gain, Txarlik "soplonia" erabitzen du eta Txominek eta biok "barredoria" edo zepiloak dituen makina.



Txarli soploniarekin

## Mankomunitatetik beste langile batzuk ere etortzen dira, zer egitera?

**Juan Mari:** Herri bakoitzak dituen zerbitzuez gain, mankomunitateak zerbitzu hauek eskaintzen ditu: ura botatzen duen kamioia edo "botijua", hona eguenetan etortzen dena; Mutrikura inoiz etorri ez den "txupioia" edo estolderia garbitzen duena; pintadak-eta garbitzen dituztenak; nik erabiltzen dudana bezalako makina, baina ura botatzen duena eta normalean Eibarren erabiltzen dutena; kontenedoreetako zakarrak jasotzen dituzten kamioiak, bat txikia eta bestea handia.

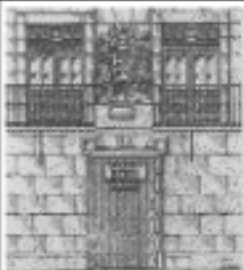
Udal bakoitzak herrian ikusten dituen beharren arabera mankomunitateari eskatzen dizkio zerbitzuak.

## Paperontzi gehiago balego, jendeak lurrera gutxiago botako luke

## Sasoiaren arabera lan gehiago izaten duzue?

**Txomin:** Umeek eskola lagatzen dutenean, beti ugaltzen da zikina. Zikin gehien udaberritik gabon buelta arte izaten da eta gehien-gehien jaietan.

**Juan Mari:** Malenetan ordu erdi lehenago hasten gara eta langile gehiagoren artean banatzen dugu lana; makina baten ordeaz bi izaten ditugu eta "botijua" egunero etortzen



**PANADERI - BERRi**  
Aupa Malenak!  
BARREN KALEA, 4 TEL. 943 60 33 03  
**MUTRIKU**

**OLATZ ARREGI**  
**Barne diseinua**  
PROIEKTUAK  
etxebizitzak eta lokal komertzialak  
**OBRA ZUZENDARIITZA**  
Tel: 943 603 373 - mob: 656 770 398 - [infoarregi@onskalea.net](mailto:infoarregi@onskalea.net)  
Perlu kalea 11, beheko - 20030 Mutriku (Gipuzkoa)

# ERO GARBITZEN

da. Hala ere, azken hiru-lau urteetan jaitsi egin da kalean jasotzen dugun zikina. Orain dela lau urte bakoitzak hiru makina zakar betetzen genituen eta azkeneko bi urteetan makina eta erdi edo bi bete izan ditugu.

Baina Mutrikun jai asko ospatzen dira urtean zehar, eta horietan geure artean konpondu behar izaten dugu, ez direlako zerbitzuak indartzen Maleneta eta Kalbaixotan bezala.

## Jaietako gauzarik txarrena garbitzeko edo jasotzeko?

**Txomin:** Txarrena kristalak izaten dira, adokin tartetan sartu eta jasotzen oso zailak izaten dira. Penagarria da kristalezko botilak horrela bota eta apurtzea.

**Kaleetan txakur-kakarik ez egoteko, egun guztian txakurren atzetik ibili beharko genuke**

## Zona beltzik edo zailtasun berezirik duenik ba al dago?

**Juan Mari:** Zailena obrak dauden lekuak dira, inoiz ez duzu amaitzen, beti hondarra eta hautsa gelditzen delako. "Barredore"arekin hautsa hartzen duzu, baina berriz bota egiten du eta balkoietan eskegita dauden arro-



pak hautsez betetzen dira, inguruan dauden autoak bezala; horrexegatik saiatzen gara eskuz egiten. Beste alde batetik, ez dugu esango herriko kaleak zona beltzak direnik, baina bai paperontzi gehiago balego, jendeak lurrera gutxiago

botako lukeela.

**Txomin:** Txakur kaka ere asko dago. Guk parean tokatzen denean jasotzen dugu, baina handik ordu erdira beste txakur bat pasa eta egiten du berriro. Egun guztian egon behar-

ko genuke txakurren atzetik. Ahalegintzen gara garbitzen, baina beti ez da erraza izaten.

**Juan Mari:** Kaka batzuk makinak jasotzen ditu, baina beste batzuk ez eta bigunak badira, makinen zepiloekin zabaldu egiten dira. Orain dela urte batzuk udal-letxeak txakur-zaina hartu zuen sei hilabetezarako eta igarri zen aldea, baina geroztik ez dago holakorik eta berriz ere kale guztiak kakaz beteta daude. Samikollako berdeguneak bedarretan sartzen bazara ziur egon kakaz beteta aterako zarela.



Txomin komunak garbitzen

## Nola erabiltzen ditu jendeak komun publikoak?

**Txomin:** Orokorrean ondo erabiltzen dira, jaietan izan ezik. Jaietan komunak askotan agertzen dira apurtuta, bai tazak, bai lababoak. Eta kontenedore gurgildunak zeudenean pizinan eta edozein lekutan; orain behintzat ez daukagu horrelakorik.

**Madalen jai haue-tan, saia gaitezen denok kale eta leku publikoak era egokian erabiltzen, herriaren txukuntasuna denon esku dago eta.**



Zakarrak ezin aterata

**OLDIZOLA**  
Ondo pasa Malen jaiak!

APLO 91 024, 18  
TEL. 943 86 06 00  
ZUMARRA

CRDINA 4416, 15  
TEL. 943 31 50 74  
MUTRIKU

kondrila afariak, bazkariak, batzokiak,  
eguneroko menua  
sopa Malen jaiak!

MUTRIKU - DEBA ERRIPIDEA  
LARANGA AUZOAN  
Itxeko Tel. 943 60 31 17  
Jaietako Tel. 943 60 31 67

**SAN JUAN**  
MUTRIKU

# GIPUZKOAKO ARRANTZAI

**Karmengo Amaren eguna egun seinalatua da itsas-gizonen artean, beraien zaindaria baita. Gure kostaldeko hainbat herritan haren omenez ospatzen dira jaiak. Gurean, San Pedro egunak izan du tradizio handiagoa marinelen artean, baina duela 77 urtetik hona Karmengo Amaren eguna ere izaten da gogoan hartzekoa ia bizitza osoa itsasoan emandako arrantzale zaharrentzat.**



Duela 77 urte hasi zen omenaldi hau ospatzen eta orduetik hona ehundaka, milaka ere bai izan dira omendutako marinela gipuzkoarrak. Mutrikuarrak ere betidanik joan izan dira eta guk horietako batengana jo dugu egun hori nola ematen duten jakiteko.

Manuel Belaustegi "Katxerua", 88 urteko arrantzale jubilatua, Kantauri itsasoko azken beladun traineruetan ibilitako gizona, jubilatuz gero urtero-urtero Donostiako omenaldira joandakoa...

**- Autobusa hartu eta egun osoa izaten duzue aurretik...**

Donostiara joaten gara zuzenean eta hara heldutakoa, ezerekin aurretik, hamaiketako egitera eramaten gaituzte Bar Tiburtziora. Han arrautza egosiak eta salda hartu eta udaletxera. Hantxe hasten da omenaldia. Han jauntxoek hartzen gaituzte, guztiak elegante-elegante jantzita. Hantxe egoten dira Komandantea, Cabo de Marra, politikoak... eta Donostiako alkatea ere izaten da.

**- Horrenbeste autoridadaren aurrean, kontu xelebrerik ere izango zen...**

Guztiak botatzen dizkigute beren hitzak, asko erderaz eta guk tamainan ulertu, baina tira. Ez daukat ahazteko behin batek esan ziguna, ...tenemos una de las mejores flotas de Europa gracias a su esfuerzo... esan zigun. Denak guri ondo egin ezinikan egoten dira.

Udaletxean beti eman izan dizkigute opariak eta diru apurra ere bai, baina azken urteetan hori ere galdu da. Orain, jamoi bat ematen digute, baina ez atzeko parteko hankakoa, e!

Udaletxetik irtendakoan dantzariak agurra egiten digute eta hantxe egoten dira begira-begira Donostian oporretan egoten diren kanpotar denak eta telebistak

**Denak guri ondo egin ezinikan egoten dira**

eta periodistak ere bai.

**- Udaletxekoak entzunda, portu aldera.**

Bai, udaletxekoak entzunda Portuan dagoen San Pedro elizara joaten gara eta eliza txikia denez eta zaharre-



**GOTZON EIZAGIRRE**  
**ARRAINDEGIA**  
 Felix Txurruka, 2 - Tiroa. 943 60 46 02 / 943 60 36 59

**PANADERIA**  
**OBINDECIA**  
**POTERO**  
**GREGORIO AZBUE**  
 ETXKO TFI. 943 60 43 17  
 DENDAKO TEL. 943 60 36 43  
 OKINDEGIKO TFI. 943 60 46 19  
**Aupa Malenak!**

# LE ZAHARREI OMENALDIA

nok poliki ibiltzen garenez, beti egoten da arazoa mezatan denok eserita egoteko. Han meza eta kantuak izaten dira gure eta hildakoen omenez, meza ederra benetan. Handik irtendakoan, dantzariak berriz ere dantzak eskaintzen dizkigute eta dantzariak egindako arkupekin eta guri begira egoten den jende guztiaren artean pasatzen gara binaka edo hiruak Gaztelubide aurreko plazatoraino. Han berriz ere dantzak. Majo egiten dute dantzariak egun horretan!

**Donostiatik bueltan, Itziarko Amabirjinari egiten diogu bisita, gure aitek eta gure aiten aitek egiten zuten bezala**

**- Goiz osoan hara eta hona ibilita, gosetu ere egingo zarete.**

Ordu biak ailegatzen direnean izaten da bazkaltzeko ordua eta hantxe batzen gara guztiok, Gaztelubiden. Jatekoa ez da txarra izaten, baina beti gauza bat! Urtean urtean menu bat ipintzen digute: Legatza saltsa berdean patatekin eta oilasko errea. Urtero eramaten dugu ilusioa menua aldatuko ote den, baina beti gauza bat.

Bazkalondoan kafe eta postre sasoia ailegatzen denean bertsolariak izaten dira guri kantari eta Donostiako Orfeoiko zazpi-zortzi lagun ere etortzen dira guri kantatzera.

**- Beste herrietako marinel zaharrekin kontu zaharrrak berrituko dituzue, ba.**

Itsasoan auskan egindakoak batzen gara mahaiaren bueltan. Hondarrabitarrekin izandako auska bat sarri komentatu izan dugu. Zimarroitan genbiltzala, gu kasan eta eurak karnatarekin, gu harrapatzen ari gine-la ikusi eta gure ondora etorrita arraina kendu zigun. Elkarri harriak botaka jardun genuen. Itsasoan ez dago lagunik, ezta herrikorik ere! Baina urte asko eta asko

joan dira eta orain barre egiten dugu hartaz.

**- Lehengo zaharren ohiturari eutsi egiten diozue mutrikuarrok...**

Seiak aldera dena amaitzen denean, autobusak moilan hartzen gaitu eta etxerantz abiatzen gara, baina mutrikuarrok oraindik badugu geldialdi bat egiteko. Gure aitek eta gure aiten aitek egiten zuten bezala, geu ere Itziarren geratzen gara Itziarko Amabirjinari salbea kantatu eta erreztatzeko. Gero Amabirjinari matxo ematera eta diru piskat lagatzera igotzen gara.

Elizatik tabernara joaten gara zerbeza batzuk edatera, kofradiak gonbidatuta. Han kantuan hasten gara eta itziartarrak gustura egoten dira guri begira. Inoiz, tabernariak gonbidatu ere egin izan digu.

**- Aurtengoan 18. aldian izango duzu Donostian...**

Ez dakit ahal izango dudana. Autobusean joan ezin banaiz, semeak kotxean eramango nauela esan dit eta ez dakit, ba...

Aurtengoan ere Donostian izango da Manuel, Gipuzkoako beste 160 mariñel jubilatuekin batera eta handik bueltan, mutrikuarren ohiturari eutsita, Itziarren geldialdia egingo dute otoitz egitera, elkarriketa osoan bezalaxe, joan ziren marinel zahar haiek ere gogoan dituztela.



ONDO PASA

## ARRIETA

### AUTOZERBITZUA

## eroski

Jose M.<sup>a</sup> Altrizar Etorbidea  
Tel. 943 60 31 01  
20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

MALENAK

## ANSORREGI

Ondo pasa Malen jaiak!

Oinetakoak

Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

## ZELA IKUSTEN DEZU HERRIXA UDA SASOIRAKO?



### MILA TXURRUKA, 42 urte

Aparkamentu faltia do. Bestela, oaindik pizinia badakau eta horrekin pozik.



### RAMONI ETXANO, 48 urte

Ez do ondo, beste herrixetan baiño atzeo dabil. Turismo asko ekarri nahi da baiña zikin asko ikusten da herrixan, bai zakarra bai kaka. Urte guztian eon biharko litzake garbi, baiña batez ere udan, bero gehixo eitxen doalako eta usain gehixo zabaltzen dalako.



### UNAI ARISTONDO, 18 urte

Ondo, turistentzat alkilatzeke etxiak badozelako, baiña aparkamentu gitxi do.



### SAIOA RODRIGEZ, 17 urte

Parkin gitxi eta hondartza jun nahi doan jende asko do. Umientzat jolasteko txiki-park txiki hori bakarrik do hondartza inguruan eta pentsatzen det gauza gehixo eon biharko litzakela edo, bestela pizina zati bat umientzako bakarrik laga. Piaraguak, pedaluak eta itsasoko gauza gehixo ere ipiñiko neuke.



### BEGOÑA BASTERRETXEKA, 66 urte

Ondo ez, oaindik hormen zuriketia eta pintxaketia ein gabe ikusten ditzut, dana azken momentuan eitxen deue eta, beraniantiak etorri bihar dian momenturako eta ez zat ondo iruritzen; gu ez gea kristauak ala? Nik ez dakit daneta ez dian aillatzen lanian eo zer gertatzen dan.



### OIER MAIDAGAN, 18 urte

Oain autobusak eta Euskotrenak-eta ipiñi deuela, ondo. Baiña gauza asko falta dia, adibidez, sokorristak.



### KOSME ARRIETA, 38 urte

Pentsatzen det ez dauala preparauta. Porturako bide berrirako obra haundi hau ein deue eta ez deue pentsau aparkamentuekin. Gaur goizian tunelian aparkatziarren multak ipintzen hasi dia, baiña kalian jendiak eonun aparkatzen deu eta iñun ez deue multaik ipintzen. Aparkaleku arazo haundixa do.



### AITOR ITZA, 28 urte

Oain kamiño berri honekin-eta ikusten da jendia komodu etortzen dala hondartza eta hobeto dauala herrixa.



**KALBAIXO  
JATETXEA**

TELEFONOAK:  
 945 60 32 76  
 945 60 30 48  
 M/L/IRIKU

**BERISTAIN**

DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA

**Ondo pasa Malenak !**


**943 60 35 44**



# MUNDUKO PILOTU ONENAK PORTUKO URETAN

Mutrikuko portuan baforen aurreko beladun traineruak ezagutu zituzten marinelak harriturik egongo dira azken urteetan portu bereko uretan ugaritzen ari diren itsasoko motorrak ikusita. Herrian motonautika kluba ere badugu, Mutriku Motonautika Kluba, hain zuzen ere, eta berari esker izan dugu azken urteetan kirol horren ikuskizun paregabeaz gozatzeko aukera. Aurtengoan ere izango dugu aukera.

Aurtengoan seigarren edizioa izango du Open MutriSport ikuskizunak eta aurreko urteetako en aldean zenbait berrikuntza ekarriko ditu, uzatilaren 17 eta 18ko asteburuan. Alde bate-tik, arratsalde bakarreko proba izan gabe, bi egun osoko jardunaldiak izango dira ikusgai publikoaren gozagarri. Bestetik, antolatzaileek aditzera eman digutenez, oso pilotu onen parte hartzea espero dute, Frantziako, Espai-niako, Europako eta munduko txapeldunak bertan izango direla.

Antolaketa lanetan dabilen Xabier Basterre-tea "Txordo" k azalpen gehiago eman digu proba honetara datozen pilotuez: "Paris-Bercy Indoor txapelketa bertan behera geratu zenez, hara joatekoak ziren hainbat pilotu hona ekar-tzeko aukera agertu zitzaigun. Hori dela eta, Nicolas Rius, Steven Dauliach eta Cyrille Lemoi-ne frantziarrak, Alexander Lenzi brasildarra, Luis Puertas eta Carlos Vela espainiarrak eta Jordi Tomas eta Albert Belles kataluniarrak Mutrikuko portuko uretan ikusteko aukera izango da, aukera bakarra horrenbeste punta-puntako pilotu elkarrekin ikusteko".

Itsas-motorren gaia ezagutzen ez duenaren-tzat, Ski AM, Runabout, Ski Pro eta Runabout Pro izenek ez diote informazio handirik eman-go, baina horiek izango dira jokatu diren proben kategoriak. Kategoriaz guztietan izango dira entrenamendu libreak, sailkapen probak eta finalak, hortaz, inork ezin izango du esan ikusteko aukerarik izan ez duenik.

"Proba guztiak jokatu dira portuaren barruan, beste urteetan



egin izan den bezala itsaso zabalera irten gabe. Portuak aukera ematen digu Indoor moduko proba jokatzeko baina itsasoko uretan. Gainera, ikusleentzat askoz ere erosoa-goa izango da proba guztiak moila gainetik ikusi ahal izateko" adierazi digu Xabierrek.

Egitarauari dagokionez, zapatu goizean, goi-zeko 8:00etan hasiko dira motorrak portura-tzen eta 12:15ean hasiko dira sailkapen pro-bak, 14:00ak arte. Bazkaldu eta indarrak berrituta, arratsaldean 3:00etatik 18:00ak aldera arte luzatuko dira kategoriaz desberdi-netako probak.

Zapatuko uretakoak amaituta, lehorrean ere izango da ikuskizunik. Arratsaldeko 19:30ak artean, BMXen uretarako jauziak eta BMX-DIRT JUMP Showa izango da ikusgai moila gainean. Gauean ere, ikuskizuna izango da lehorrean zein uretan, uretako Free Style modalitatean.

Domeka goizean, 10:00etatik aurrera eta arratsaldeko 16:30ak arte jokatu diren pro-bak uretan eta lehorrean ere, zapatuan beza-la, BMX-DIRT JUMP erakustaldia izango da. Arratsaldeko 16:30etan amaiera ekitaldia eta sari banaketa izango da, saritan guztira ia 5.000 euro banatuko direlarik.

Mutrikutik pilotuak Portugaleko bidean jarriko dira, hantxe jokatu baita uretako motorretan proba handitatz jotako Coronita Europako Txapelketa. Hortaz, pilotuek Mutriku-ko saioa puntu-puntu jartzeko aprobetxatu nahiko dute. Izan dadila publikoaren mesedetan!

## KALAPUTXI

Mutrikuar guztiek  
ikusiko dute zure iragarkia

Barrenkale, 12-behea Tel. 943603468 eta 635748393

## ARRIZABLAGA HARATEGIA

Ondo pasa

Malen jaixaki!



Erdiko Kale, 26  
Teléfono: 60 34 95

20830 MUTRIKU  
(Gipuzkoa)

# KAROBIAK, KAREA

***Kareharritik abiatutako karegintza antzinako herri eta kulturetatik dator. Egiptoarrek gorpuak baltsamatzeko zerabilten. K.A. XVIII. gizaldiko aztarnategi palestindar batean kare arrastoak aurkitu zituzten eta erromatar aroan maiz erabili ohi zuten lurra lantzeko ongarrizat, etxeak zuritzeko, porlantzat eta keramika lanetarako ere bai. Hortaz, karearen erabilera aspaldi-aspaldikoa dela esan daiteke. Gure udalerrian ere karegintzak tradizio handia izan du historian zehar eta horren lekuko dira Jose Arrizabalagak zerrendatutako 18 karobiak.***

XVIII. mendean hasi zen karea erabiltzen Euskal Herrian, lurraren kalitatea hobetzeko, laborantzarako, baserriak zuritzeko eta landareentzat kaltegarriak diren zorroak uxatzeko. Harrizko hormak altxatzeko ere erabiltzen zen karea, kare hila, bustia, lurrarekin nahastuta. Karea laborantzaz erabiltzerakoan, garrantzi handikoa zen kare kopuru egokia zabaltzea lurrean, izan ere, kare gehiegi botata, lehenengo uzta ona izan daiteke baina hurrengoak txarrak. Esaera batek zioenez, *kareak aita aberasten du baina semea pobretu*.

Karegintzan ezinbestekoak diren kareharria eta hori erretzeko gaztainondoa, pagoa zein artea bezalako egurra betidanik egon izan dira Mutrikun. Hori dela eta, beldurrik gabe baieztatu daiteke baserri guztiek zeukatela, gutxienez, karobi bat, karea egiteko labea, karea bakarka zein auzolanean egiteko.

*"Euskal Herria mailan, denboraren joanean ziurrenik Mutrikun gorde dira ondoen karobiak eta beraietatik ikas genezake gure lehengo usadio haren berri. Hala ere, karobi gehienak lagata eta erortzeaz daude. Zorionez, azken urteetan saio batzuk egin dira horietako batzuk berreskuratzeko, baina horien zaintza eta kontserbazioa bermatuko duen planik egiten ez bada..."* adierazi digu Jose Arrizabalaga "Masillas"ek.

Ohizko karobietan honako prozedura jarraitzen zen karea egiteko: Oinean ipinitako egurraren gainean kareharria kokatzen zen. Sua piztu eta egurra erretzeko otea eta erratzak erabiltzen zen. Erreketak 50 eta 70 ordu bitarte irauten zuen eta, aldi horretan, egurra botata sua bizi-bizi gorde beharra zegoen, karea ondo egingo bazen.

Frantziar erako karobi industrialagoe-tan etengabe egiten zen lan, goikoalde-tik egurra-harria, egurra-harria sartuta eta karea oinetik aterata. Prozesu honek astebete iraun zezakeen eta karea pare bat egunetan hozten egon ondoren ateratzen zen.

Erreketa-puntuaren tenperaturaren berri izateko keari begiratzen zitzaion: Zuria bazen, tenperatura behar zenaren azpitik zegoen; urdina bazen, aldiz, tenperatura egokia zen.

Karegintzarako sasoirik egokiena udaberria zen eta etsairik handiena, euria. Bestalde, kareagintzan erabiltzen ziren lanabesak *aga*, *porkatxa* eta *sala-ga* ziren.

Mutrikuko karobietan egindako azken erreketak 1955ean *Intxaurtxieta-ko Zuloan* (Eizarre eta Okelar artean) eta 1958an *Karobialden* (Olabarrieta auzoan) egin ziren. *"Pentsa liteke kareagin-*



# LORTZEKO LABEAK



*tza garai zaharretako kontua izan zela, baina gaur egungo hainbat eta hainbat mutrikuek bizi izan zuten prozesuaz ari gara. Orintxe da sasoia historiaren zati horri heldu eta ikertzeko. Geroa beranduegi izan daiteke”.*

2000 urtean, Mutrikuko udalak udalerriko karobiak berreskuratzeko proiektua martxan jartzeko akordioa hartu zuen. Horren ondorioz, monitore baten gidaritzapean, Euskal Herriko eta erbesteko hainbat gaztek landa-lanean jardun zuten karobi batzuk txukuntzen. *“Hala ere, abiatutako lan horrek segida izan beharko luke gure herrian gorde dugun altxor hori denboran iraunarazteko, mutrikuek hurrengo belaunaldiari helarazteko. Berreskuratze-helburu hori lortzeko, behar-beharrezkoa litzateke jarraibideak ezartzea eta urteroko aurrekontu bat aurreikustea karobien berreskurapenerako eta mantenturako.*

Horretan lagungarri gerta daitekeelakoan, orain artean lekututako karobien egoeraren berri eman digu Jose “Masillas”ek, hiru multzotan eman ere:

- Erori aurretik, konpondu eta garbitu beharrekoak (lehenetasun handikoak): Mizkiamendi eta Isasimendi
- Karobiaren ataka konpondu

beharrekoak: Abeletxe II, Mendibeltzu, Ziñua eta Karobialde

- Garbitu beharrekoak: Urasandi II (Txabolalde), Laranga Haundi (Potzualde), Korostola (Urzulo) eta Arana (Txakur Toki).

Gehiago ere izango dira beharbada, baina gure udalerrian oraindik ikus daitezkeen karobiak zerrendatu dizkigu Josek. Ondokoak:

Casa Campo, Urasandi I, Urasandi II, Laranga Haundi, Karobialde, Olabarrieta Azpikoa, Astigarrabia, Okelar, Abeletxe I, Abeletxe II, Iduriaga, Mendibeltzu, Ziñua, Isasimendi, Arana, Txartxa, Korostola eta Mizkiamendi.

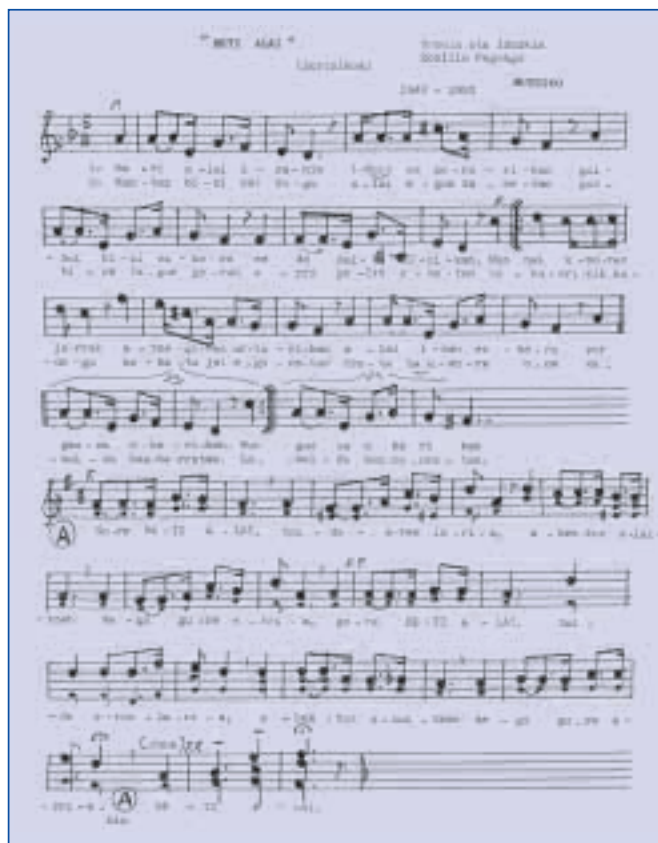
Ez dira aipatu lur azpian egonda zulo hutsak geratzen zaizkien karobiak, ugari direnak. Aipatutako guztiak harriz egindakoak dira, ataka eta kañoa dutenak errautsak atera eta aireztatzea zaintzeko. Konponketa txiki batzuk egindakoan, egoera onean geratuko lirateke.



Amaitu aurretik, Josek ondokoak adierazi nahi izan ditu: *“Benetako altxor etnografikoa dugu Mutrikun. Gaur egun, turismoari eta historiari horrenbesteko garrantzia ematen zaion garaian, Belarraren eta sasien azpian galtzen dauden karobi horiek berreskuratuko bagenitu, asko izango genuke Euskal Herri osoari ez ezik mundu guztiari eskaintzeko”.*

Aurtengo udan mendi buelta ederra egitera animatzen zaren mutrikuek, hortaz, aukera ona izango duzue karobiz karobi ibili eta gure lehenengo ohitura, usadio edo langintza hartaz ohartzeko, gogoeta egiteko eta, bide batez, paraje ezin hobe horietaz gozatzeko. Aurtengoan, hala ere, ez duzue inor aurkituko karobietan lanean, aurtengoak ez baita auzolandegirik antolatuta.

# BETI-ALAI



Mutrikuarrok beti izan gara musika kontuetan nor. Hori ez da, jakina, egun batetik bestera sortzen den dohaina eta zaletasuna; ekinaren emaitza, baizik. Horren adibide bat gure artetik joan berri den Rikardo Garagarza abeslari bikaina dugu. Bere ahotsaren oihartzuna oraindik ere gogoan dugula, 60 urteko saltoa emango dugu denboran eta BETI-ALAI izeneko musika taldea sortu zen garaira hurreratuko gara.

Garai hartako kontuak entzun eta zertan jardun zuten jakiteko asmotan, taldearen sortzaile izan zen Zezilio Pagoagarekin hitz egin dugu eta, gainera, Iñazio Azpiazu ere eza-gutu dugu bertan; ostiralero elkartzen baitira oraindik ere musika egiteko. 60 urte pasatu dira eta BETI-ALAI taldeko bi

partaide hauek elkarrekin jotzen jarraitzen dute: “*musikaz gozatzen*” euren hitzetan esanda.

Egin dezagun, bada, denboran atzera. 1943-44an gaude, gerra osteko sasoian. Luis Mariano da momentuko abeslariarik ezagunena eta Xey izeneko boskote donostiarra Ameriketara ere iritsi da musika jotzera. Ez dago kultura musikal handirik, eta ezta ikasteko aukerarik ere. Gose garaia da... Ezin da izen euskaldunik jarri... Acción Católica, Hijas de María eta Luistarrek gidatzen dute gazteen bizitza...

Zezipio umetatik ibili izan da koroan abesten; Maristetan ere bai, Hermano Carlosekin. Gero, Nafarroatik etorri zen Javier Goikoetxea izeneko bandako zuzendariak erakutsi zion solfeoa eta klarinetea jotzen. Musikazale amorratua zen (eta halaxe jarraitzen du) haizezko zein sokazko musika tresna gehienak jotzen zituen. Bere zaletasuna lagun taldera zabaldu eta musika talde berri bat sortzea erabaki zuten. Hona hemen 1943an elkartu zirenen izenak: Jose Luis Andonegi eta Oskar Azkue “Potero”, biak abeslari; Agapito Yurrita “Apitxin” eta Joseba Odriozola “Errementarixa”, gitarrak jole eta abeslari; eta azkenik gitarra, bandurria eta ahoko soinuarekin, Zezipio Pagoaga bera.

## “Beti-Alai”, gerra osteko gazte musikazaleen emaitza.

Handik gutxira, Jose Luis Andonegi itsasora joan zen eta bere ordez Juan Mendizabal “Talaixero” sartu zen. Honek Luis Marianoren kantuak eta abesten zituen; bakarlaria zen. Frantsesez ere kantatzen omen zituen, nahiz eta ulertu ez. Ondoren, Apitxinek ere soldadutza zela eta utzi egin behar izan zuen eta hiru lagun berri sartu ziren: Iñazio Azpiazu, laud jolea; Pako Arregi, gitarra eta abeslaria (ondarrutarrak bi hauek) eta Juan Beitia “Akitxiki”, gitarra eta abeslari.

Aipatutakoez gain, bada beste bat ere argazkian: Iñaki Amuategi, “dekoratzailea” esaten ziotena. Izan ere, Iñaki

ondo pasa Malena! **IMOTZ**

Gizonezkoen  
ileapaindegia

Erdikokale, 34 - behea MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

MENDIBE KIROLAK

**MX**

ESKOPETERO

Erdiko kale 5 1960-tik Tel. 943 60 38 97

# MUSIKA TALDEA



hau zen eskenatokia dekoratzen zuena eta, gainera, atsedenerako tartean, txistea eta kontatzen zituen entzuleak entretenitzeko. Bi zatitan banatzen zuten ekitaldia, bakoitzean 10 abesti kantatuta; eta, tartean, txistea. *"La monda ginan gu; primeran pasatzen gendun..."* esaten digute, orduko kontuak berritzen dituzten bitartean.

Batzuetan, sokazkoak bakarrik jotzen zituzten: bandurria, laud-a eta 3 gitarra elkartuta. "Rapsodia Aragonesa", "Marcha Turca", "Dama Húngara" eta horrelakoak, baita Fortearen piezak ere. Horiek ez zuten hitzik; musika bakarrik. Gero, jotzen zituzten abestien artean, honako hauek aipatu dizkigute: "Aitorren Izkuntz Zarra" eta "Arnoko Gurutza", Ziriako Andonegirenak; "Maite", "Beti-Alai" eta Xey eta Luis Marianoren kantuak. "Beti-Alai" abestia eta musika, biak dira Zeziliok berak idatzitakoak.

Iraun zuten 10 urteetan zehar makina bat kantaldi eman zituzten; estrainekoa Maitenan izan zen, herriko zine-trinkean. Gogoan dute Basarri eta Uztapide bertsolari handiak trinketera ekarri zituzteneko eguna ere. Ekitaldia osatzeko Beti-Alai taldeari deitu zioten antolatzaileek. Orduan bertsolaririk onenak ziren horiek eta ohore handia izan zen musikari gazteentzat jaialdi hartan parte hartzea. Azkenean, bertso guztiak eurei bota zizkieten; adarra jo nahian. Askotatu omen zitzaizen kantaldia eta bertsolariok ere prest omen zeuden (Xeykoak bezala) eurekin Ameriketara joateko.

Herritik kanpora ere joan ohi ziren kontzertuak ematera: Debara zenbait aldiz, Markinara bitan, Ondarroara ere bi aldiz, Basurtoko Eritetxean ere jo zuten bertako gaixoak animatzeko, Ondarroako Acción Católica-koek kontratatuta.

*"La monda ginan gu; primeran pasatzen gendun..."*

Gainera, Bilboko Gotzaina ere bertan zen kantatu zutenean. Mutrikuko Hotel-Haundi etxea erre zenean ere Maristen patioan eman zuten kantaldia kaltetuen alde dirua ateratzeko... Hori bai, kantatu baino lehen, abestien letrak entregatu behar izaten zituzten...

Horretaz aparte, Buenos Aires izeneko tabernan kantatzen zuten igandero. Hantxe elkartzen ziren sasoi hartako pelotariak: Trapuxio, Piston, Batakon... eta erekiak egiten zituzten. Mikrofonorik gabeko sasoiak ziren haiek eta juer-gak ere ez zuten gaur egunekoekin zerikusi handirik, baina Zezilioren hitzekin esanda: *"pasatu, primeran pasatzen gendun geure kasa eta geure artian"*.



**ERDIKO**  
**Merzeria**

Kinkilak, azpiko arropak,  
lariak, artileak...

Erdiko kalea, 12 - Tel. 665 715 039

**santalucía**  
ASEGURUA

NTRA. SRA. DE BEGOÑA  
EHORZKETA

ERDIKO KALE z/g Tel. 46351352-657720071



# TIRAKA-TIRAKA

**Ez dira geldirik egotekoak. Duela bi urte Pretorian, Hego Afrikan, izan ziren. Aurten, berriz, Ameriketara doaz, Minnesotara. Plazerra eta kirola tartekatuz Mutriku herria munduan zehar erakutsiz. Orduko eta oraingo ibilbideetaz jakiteko asmoz Xabier Urreisti ondarrutarrarekin mintzatu gara, lasai ederrean.**



Munduan zehar ibiliak ditugu Mutrikuko sokatira taldekoak, duela bi urte Pretoriaraino iritsi ziren baina gazi-gozoa izan zen esperientzia... **"hara joan aurretik pozik gindoazen Euskal Herri mailan lortutako emaitzak onak izan zirelako, indartsu joan ginen baina ez genuen gauza handirik egin. Hango lurra oso gogorra da eta tiradak indarrean ziren, hau da, gu lur bigunean ohituta gaude eta tiradak luzeak izaten dira, 5-6 minutukoak; Pretorian, berriz, minutu batean eta indarrean aritu behar izan genuen eta horrek eragin handia izan zuen guregan. Ez ginen bakarrak izan pattal samar ibilitakoak, talde onak ere atzean gelditu ziren. Hurrengo egunean antolatzaileek saiatu ziren lurra bustitzen baina alferrik izan zen, lurrak gogorra izaten jarraitzen zuen".**

***Gustatuko litzaiguke neskek ere beren taldea eratzea***

Munduko beste puntaraino joan eta kirola egiteaz gain inguruz gozatzeko ere aprobeztatu zuten... **"urteko oporren barruan sartu behar ditugu txapelketak, ez daukagu beste aukerarik. Txapelketa egunak pasa ondoren beste astebetetxo bat edo izaten dugu inguruak ezagutzeko. Pretorian egon ondoren Ciudad del Cabo eta inguruko herrietan ibili ginen, kostaldea ikaragarri gustatu zitzaigun, barrualdean berriz handiak dira kontrasteak, aberastasuna eta pobrezia elkarren ondoan bizi dira eta gogorra egiten da ikustea".**

***Ea enpresa edo etxeren bat animatzen den gu patrozinatza***

Afrikako esperientziatik ez ziren kikilduta etorri mutrikuarak... **"iazko txapelketan oso maila onean ibili ginen, Nuarberi tirada bat irabazi genion eta bigarren geratu ginen 680koetan, 640 kilotan berriz 3. edo 4. geratu ginen, oso gustura ibili ginen".**

Afrikatik Ameriketara... **"bi urtean behin jokatu ohi dira lur gaineko Munduko eta Europako Txapelketak eta oraingo honetan Minnesotan egingo dira. 2000 urtean ere izan ginen Minnesotan eta handik Idahora joan ginen. Esperientzia ederra izan zen, han herri kirol erakusketa egin genuen eta denok gustura. Hemendik eraman genituen gauza gehienak eta ez dakizu jendearen harridura aireportutan, marmitak txokorrez beteta ikusten zituztenean, benetan zoragarria izan zen bidaia hura. Oraingo bidaiari dagokionez, abuztuaren 30-31n aterako gara Minnesota aldera. Txapelketa irailaren 1etik 5era egingo da, 6tik aurrera jauja! Hurrengo astea Kanadan zehar ibiltzeko asmoa dugu, karabana bat alokatu eta aire! Toronto-Niagara-Ottawa-Montreal-Quebec... Montrealek hegazkina hartu eta etxe aldera..."**

Tamaina honetako bidaiak izango dute ba bere kostua... **"guk geuk ateratzen dugu behar dugun dirua, udalak ere ematen digu erakustaldiko hainbeste baina kanpogan egiten ditugun erakustaldiak dira gure sarrerarik garrantzitsuenak. Honetaz gain, txosnak ere ipini izan ditugu, aurten Berritxun ez dugu jarri bestela ere nahikoa zeudelako. Mutrikuko Malenetan ez dakigu zer**



ERAIKUNTZAK

**SAGARMIÑA, S.A.**

ETXEGINTZA ETA BERRIKUNTZA

San Agustín kalea, 11 - Tel eta Fax 943 60 41 89  
Posta kutxa: 71 - MUTRIKU ( Gipuzkoa)

# MINNESOTARAINO



egingo dugun, guretzat arazoa da txosna jartzea, orain sokatira saio asko ditugulako eta entrenamenduak ere egin behar dira, finala berriz uztailaren 25ean da eta txosnak entrenamenduko egun asko kentzen dizkigu, ez dakit, ikusiko dugu. Guri saio asko edukitzea interesatzen zaigu hortik ateratzen dugulako behar dugun dirua. Bestalde, bidaietako diruaz gain txandalak eta abarrentzako ere behar dugu, gure arropa berezia da eta horrek ere kostu bat dauka, saiakerak egiten ari gara ea enpresa edo etxeren batek patrozinatzen gaituen, horretan gabiltza...”.



hartu, dena den bera da taldeko arima. Batzuk utzi eta beste batzuk sartu. Lasturko hiru mutil eta Itziarko beste bat ditugu berriak, orain hasi berriak izan arren ari dira beren maila erakusten...”.

Orain arte sokatira taldeko mutilez aritu gara baina nesken taldeak ere izan zuen bere garaia... “bai, nesken taldea ere aritu zen baina desegin egin zen, zoritxarrez ez da nesken talde asko Euskal Herrian. Harrigarria da, atze-

rrian berriz, 40-50 urteko emakumeen taldeak ugariak dira, beraz, animo neskak! Mutrikun nesken taldea sortuko balitz guk oso gustura lagunduko genieke...”.

Talde osaketan ere izan dituzte berrikuntzak... “Joxe Mari Egaña da beteranoena baina aurten ezin izan du parte

Solasaldia luzatu arren hurrengorako utzi behar. Kalaputxiren animo eta indar guztiak Mutrikuko sokatita taldearentzat, merezi dute eta.



## Mutrikuko Udal Kiroldegia

## Kirol Berri S.L.

- ❖ GIMNASIA
- ❖ AEROBIC
- ❖ STEP
- ❖ BODY PUMP
- ❖ BODY COMBAT
- ❖ BODY BALANCE

- ❖ SPINING
- ❖ JUDO INFANTIL
- ❖ KANTXA
- ❖ ROKODROMOA
- ❖ SAUNA
- ❖ FITNESS GELA...

*Anirra zaitez!!*

Magdalena, 20 zig  
Tel./Fax: (943) 60 31 75  
Mutriku



# 10... 22 URTEKO KARTZELA ZIGORRA, NORBAITI AXOLA AL ZAIO?



2004.ko Uztailak 1, osteguna: beste epaiketa bat Madril-eko entzutegi nazionalan. Oraingoan hiru gazte bizkaitarren kontra. Fiskalaren eskaera: bakoitzarentzat 15 urteko sakabanaketa Espainiar estatuko espetxeren batean. Beraien kontrako frogak: Ertzaintzak atxilotu eta bost egunez inkomunikatu ondoren torturapean lortutako autoinkulpazioak.

Oraingoan 15 urte izan dira Fiskaltzak eskatu duena, duela egun gutxi 18 urteko eskaera izan zen eta horietatik 17 urte eta erdira kondenatu zituzten. 13, 14, 17... Berriro ere epaiketa gehiago deitu dituzte 18 eta 22 urteko zigor eskaerarekin... Baina badirudi horrelako astakeriekin jarraitzea ez zaiola inori inporta.

Gazteei leporatzen zaien ekintzaren eta fiskalak egiten duen zigor eskaeren arteko desorekak eskandalagarriak dira, eta gainera epaiketetan ez dira frogatzen akusaturiko karguak.

Komunikabideetan jarrai dezakete Irakeko torturetz bakarrik hitz egiten; Espainiako polizien torturetz ez noski, eta gutxiago Ertzaintzaren komisaldegikoetat. Jarrai dezakete tortura salaketak faltsuak direla esaten eta polizia goraipatzen. Jarrai dezakete hitzegiten gorputz polizial honen kopurua handitzearena, talante berriarena, elkarriketaren beharrarena guztion artekoa eta guztiontzat dena, normalizazio planak aurkezten eta partiduen arteko mahai ezberdinak bultzatzen.

Baina zer gertatzen da ehunka gazte eta beraien senide eta lagunartekoei ezartzen dieten indefentsio eta injustizia egoerarekin?

Entzun ezinarena egin dezakegu, edo gurekin zerikusirik ez duenaren itxurarena. Jarrai dezakegu egunero gertatzen denaren aurrean beste alde batera begiratzeko. Jarrai dezakegu onartzen eskualdeko gazteen espetxeratzeak, inkomunikazioan atxiloturik inolako giza eskubideen bermerik izan gabe eta lege berezietan oinarrituriko epaiketetan kondenaturik gazte hauek dituzten gutxieneko eskubideen defentzarik izan gabe, naiz eta eskubide horiek lapurretan nahi.

Baina errealitatea hemen da eta horrela dago. Horrenbeste injustizia "legal" eta babesik gabeko egoeraren ondorena ere hor egongo da. Eta isilean geratzea komeni zaien kolaboratzaileak ere hor egongo dira.

Edo agian norbaitek uste al du Euskal Herriak jasaten duen gatazka politikoa, egoera honen ondorio, konponduko dela ehunka seme alaba beraien senideetatik milaka kilometrotara espetxeraturik dauden bitartean, giza legerik gabeko bizitza pairatzera kondenaturik daudenean, 30 minututako bisitaldi bat egiteko egunero milaka kilometro bidaiatzera beharturik dauden senide eta lagunak errepidean bizitza arriskatu behar duten bitartean? edo eta 92.artikuloari muzin eginez sendaezinezko gaixotasunak duten presoak kartzelaturik asistentziarik gabe espetxeraturik jarraitzen duten bitartean?

Ez, jaun andereak, komunikabideen "arduradun demokratik", politikari e.a:

Guk, senide, lagun, etxerat elkarteko zein amnistiaren mugimendukoek gogor jarraituko dugu borrokatzen, eta dena emango dugu bertan, salatzen hainbeste basakeriaz jarraitzea ez dela posible, gogorarazten gure seme alabak eta lagunak ere horrenbeste aipatzen den herri honen normalizaziorako belaunaldiaren partaide garrantzizkoak eta beharrezkoak direla.

Gatazka honek konponbide politikoa behar du, Euskal herriak herri gisa dituen eskubideak onartuko dituen konponbidea eta herri gisa erabakitze modua emango duen konponbidea.

Giltza ez dago Madrilan, batzuek sinetsarazi nahi diguten bezala, Euskal herrian baizik, euskal gizartearen, instituzioen eta alderdi politikoen konpromisoarekin behin betiko amai daiteke etengabeko eskubideen urraketekin.

**Kriminalizaziorik ez!!!**  
**Aski da! Euskal preso eta**  
**iheslari politikoak etxera!!**

**aparra** **BEHERAPENAK**  
gora Malenak!  
**JANTZIAK - PITXIAK**  
Erdiko kale, 29  
Tfn.: 943 60 45 94  
20830 MUTRIKU  
(Gipuzkoa)

**Edari** **biltegia**  
Ondo pasa Malen jaiek!  
**Inarrainraegi**  
Txi.Tfn.: 94303938 - Btxko.: 94303993 - Txokotxo.: 90413304 - Txarri.Tfn.: 20830 MUTRIKU

# gaztetxia malenetan ere bai

Aupa gazte!

Dagoeneko eguraldi ona gure artean daukagu eta Gaztetxea udako programazioa prestatzen aritu da.

Aurten, lehenengo aldiz, Deba, Mutriku eta Ondarroako Gazte Asanbladen I. Topaketa antolatu dugu "Elkarlanean Gaztetxeak aurrera" lelopean eta hiru herrietako Gaztetxeen artean. Ekintza hau uzatailaren 10ean izan zen eta esperientzia polita izan zen benetan.

Egun osoa hartu zuen topaketak eta hiru herrietan izan zuen presentzia. Goizean Debako Gaztetxean hamarretakoa egin da, bizikletak hartu eta herrian zehar buelta bat eman ondoren, Mutrikuruntz. Mutriku, Gaztetxean hasitako trikipote-

oa egin zen eta ordu bi eta erdietan bazkaldu genuen elkarrekin. Dena jaso ondoren, bizikletak hartu eta Ondarroaruntz. Ondarroako Gaztetxean luntxa egin ondoren, AT eta Nabariren kontzertua izan zen.



Jaialdi honek Mutriku, Ondarru eta Debako Gazte Asanbladen harremanak sendotzea izan du helburu. Ea aurrerantzean urtero egiten ditugun horrelako ekintzak!

Bestalde, Malenetako programa alternatibo bat prestatu dugu. Presoen Aldeko Mugimenduak jaietako egun alternatiboa prestatu du, Amnistia eguna hain zuzen ere. Hau horrela izanda, bi taldeok egun horretan batera lan egitea erabaki dugu. Beraz, argi geratzen da Gaztetxeko ateak zabalik daudela nahi duenarentzat!



Malenetan Gaztetxeak antolatutako programa alternatiboa honakoa duzue:

## MALENAK GAZTETXIAN

### UZTAILAK 17, ZAPATUA

Gabaz, kontzertua: The Incult + sorpresa!

### UZTAILAK 21, MALEN BEZPERA

Gaztetxetik txupinazoa. Ondoren, manifa.

### UZTAILAK 22, MALEN EGUNA

Txusma antzerki taldea, iluntzean, Gaztetxean.

### UZTAILAK 23, AMNISTIA EGUNA

Egunean zehar Etxeraten programa ikusi (agendan).

Iluntzean, Interrentus antzerki taldearen antzezlan.

Gabaz, kontzertua: Ttakumpa eta Tantanak.

Bi kontzertuen artean, Ordu txikitako bertso txapelketa.

### UZTAILAK 24, KOADRILA EGUNA

Eguerdian, Koadrilen enkontrua Gaztetxean

### UZTAILAK 25, SANTIXO EGUNA

Afari herrikoia Gaztetxian (bokatak, gitarra, abestiak...)

Hauxe da oraingoz prestatu duguna, baina lanean jarraitzeko asmoa daukagula esan behar dugu.

HERRI BAT, GAZTETXE BAT!!!



kutxa

gizarte ekintza

BARE - BARE

Malenetan ere zure taberna

konariak, pintxoak, ogitartekoak,...

Urte guztian goizeko 8etatik aurrera zabalik

# Zorion agurrak



## BEÑAT

(I) Zorionak nire anaia "Jogi Mari-ri" uztailaren 10ean 4 urte haundi bete dituzulako. Patxo haundi asko etxekoen partez.

(II) Zorionak Beñat eta lau muxu Ramonita, Arrate, Balda eta Yonen partez.



## JULEN

Zorionak gure etxeko mutil haundi eta jatorrari ekainaren 24an 12 urte bete zenituelako. Zure etxeko guztien partez eta muxu haundi bat Eurne zure arreba txikiaren partez.



## JUNE

Zorionak gure Malen txikiri. Ea hemendik aurrera negar gutxio egiten dezun 3 urte bete dituzu ta! Mila muxu eta ondo pasa etxeko denon partez, bereziki Iratiren partez.



## JESSICA

Uztailaren 5ean urtebetetzea izan dezunez Zorionak eta muxu asko zure lagun Jessica eta Bikaren partez. Ondo pasa!



## CRISTINA

Uztailaren 12an 10 urte bete dituen gure etxeko printzesari Zorionak eta muxu asko etxeko guztien partez.



## JON

18 urte bete dezuz eta ZORIONAK, Jon! Hementxe goz zure zain bazkari ederra etxeko eta gozoki pillua jateko! Zorionak etxeko danon partez eta batez ere Leire eta Enekoren partez!



## MARKEL

Ailegatu dela, ailegatu dela azkenean gure etxeko erregearen seigarren urtebetetzea. Zorionak etxeko denon partez, batez ere laren partez.



## XIKER

Xikerren urtebetetzea da ta, hemen gatoz Xikerri mila kilo zorion eskaintzera. Zorionak Lurdes eta Juneren partez.



## KOTELI

Uztailaren 16an urtebetetzea izan dezu eta ZORIONAK Fundazioa kodrillaren partez. Errondia zeure kontura!



## LANDER

Abuztuaren 8an 8 urte beteko dituen gure etxeko mutil jatorrari Zorionak eta muxu haundi bat aita, ama eta aiton-amonen partez.



## GARBIÑE

Uztailaren 19an 7 urte beteko dituen gure etxeko printzesari, ZORIONAK famelixaren partez eta musu handi bat.



## MERTXE

Zorionak hamar-kada berri honen hasieran. Lagun danon partez, zorionak.



## TONI

Ahaztu ginalakuan? Ez, ba. Zorionak eta urte askotarako! Molts patons!



## JOSUNE

Izeko Josunen eguna izan da ta Zorionak Izeko! Leire eta Enekoren partez matxo handi bat.



## MAIDER

Zorionak printzesa! Abuztuan etxeko txikienak 2 urte beteko ditu. Txokolatia jango al degu? Muxu haundi bat familia osoaren partez, batez ere aita eta ama. Segi horrela nimoti!



## IKER E.

Uztailaren 29an 7 urte beteko dituen gure etxeko mutil haundiari Zorionak eta ondo pasatu amona, aita-ama eta Ane txikiren partez. Askok asko maite zaitugu bihotza.



## KARLOS eta UNAI

Uztailaren 14an zure urtebetetzea izan denez, Zorionak aita!

Uztailaren 26an gure etxeko mutil jatorrenak 3 urte haundi beteko dituen Zorionak eta muxu asko etxeko denon partez. Segi horrelako jatorra izaten, guapisimo!



## AINHOA

Abuztuaren 16an 3 urte beteko dituzunez, Zorionak eta musu handi bat amona Tere eta osaba Unairen partez. Erregalua zain daukazu!



## MALEN

Printzesa ederrenak abuztuaren 6an 2 urte betetzen digula-ta, familiak besarkada handi batez zoriundu nahi dugu gure larroxa txikia, bihotz-bihotzez.



## AMAIA

Zorionak gure etxeko neskatilari bere 9. urtebetetzean. Ondo pasatu senide eta lagun guztiekin.



## MANOLO

Abuztuaren 28an urteak betetzen dituzulako, hemen gaude etxekoak zure ondoan zoriontzeko eta ospakizun eder bat egiteko prest. Zorionak bihotz-bihotzez eta orain arte bezalakoxea izaten jarraitu!



## ELENA eta SAIOA

Zorionak bikote uztalean urteak beteko dituzuelako. Zorionak bihotz-bihotzez etxeko guztien partez, batez ere Ibai eta Unairen partez. Ondo pasa eta muxu asko.



## DANEL

Zorionak Danel, abuztuan 4 urte handi beteko dituzulako. Musu handi bat etxeko guztien partez eta lagun guztien partez ere bai.



## ANDER

Abuztuaren 28an gure etxeko zaldunaren 6. urtebetetzea ospatuko dugu denok belarrik tira eginez. Zorionak kaballeror! Denon partez, batez ere aita, ama eta Ane. Txokolatia prest!



## ANE

Zorionak printzesa! Gure etxeko larrosak uztailaren 28an 2 urte beteko ditu. Mila kilo muxu etxekoen partez, batez ere ama, aita eta Ander. Txokolatia prest!



## AITZOL

Kaixo pottoka! Nork betetzen ditu 2 urte uztailaren 29an? Mutrikun espero zaitugu denok besarkada haundi bat emateko. Zorionak mutil haundi denon partez, batze ere Ander eta Ane. Txokolatia prest!



## ANDER U.

Zorionak Ander eta hamaika muxu haundi etxeko danon partez uztailaren 27an urtebetetzea eguna dezulako. Ondo ondo pasa!



## FELICIA

Abuztuaren 12an 54 urte egingo duzula eta Zorionak amona. Zure senarra, alaba eta denon partez. Txokolatada eder bat prestatu.

# argazki zaharrak

## 1952-LEHENEGO DANBORRADA

1952an egin zen lehenengo aldiz Mutrikun danborrada, Eduardo Arrieta zuzendari zela. Beste batzuren artean, Gerardo Urreisti "Anpoko", Ernesto Maidagan eta Juan Carlos Txurruka.



## 1933an LAU LAGUN

Ezkerretik hasita: Nicolas Arrizabalaga "Patxi", M<sup>a</sup> Paz Errazu Gallastegi, Fermina Arrizabalaga "Patxi", Maritxu Arrizabalaga "Patxi".



## MALENETAN AMETZANEKO TERRAZAN

Garaiko gazte koadrila jaietan atsedena hartzen.



**KALAPUTXI** egiten parte

hartu nahi baduzu,

deitu **635748393**

telefonora.

**Gustura hartuko zaitugu!**

#### **Uztailak 17, zapatua**

Takolo, Pirritx eta Porrotx pailazoak  
Zabiel Plazan, 12:30etan

DEBABARRENEKO TXISTU ALARDEA  
Txurruka plazan, 23:00etan  
Antolatzailea: Mutrikuko txistu Taldea

#### **Uztailak 17 eta 18, zapatu-domeka**

Uretako Motorren Txapelketa (Open MutriSport 04).  
Antolatzailea: Mutriku Motonautika Kluba

#### **Uztailaren 21etik 25era**

MALEN JAIK  
(Ekitaldien berri izateko, ikus jaietako programa)

#### **Uztailak 30, barixakua**

Ertzantzaren Bandaren kontzertua  
Txurruka plazan, 23:00etan

#### **Abuztu osoan**

Erakusketa: Hegazkintzaren mendea  
Zabiel kultur etxean  
Egunero, arratsaldeko 7etatik 9ak arte

#### **Abuztuak 4, eguaztena**

ZINEA KALEAN  
Zabiel plazan, gaueko 22:30etan

#### **Abuztuak 6, barixakua**

BERTAN dendarien elkarteak antolatuta, TXU-TXU TRENA

RUPER ORDORIKA  
Txurruka plazan, gaueko 23etan

#### **Abuztuak 14, zapatua**

MARKELIÑE ANTZERKI TALDEA  
DSO, kaleko ikusizko emanaldia.  
Gaueko 23:00etan

#### **Abuztuak 18, eguaztena**

ZINEA KALEAN  
Zabiel plazan, gaueko 22:30etan

#### **Abuztuak 21, zapatua**

ERTAROKO AZOKA

#### **Abuztuak 25, eguaztena**

ZINEA KALEAN  
Zabiel plazan, gaueko 22:30etan

#### **Abuztuak 28, zapatua**

KUKAI dantza taldea eta TANTTAKA teatroa  
1937, gogoaren bidezidorretatik  
Txurruka plazan, gaueko 23etan

#### **Irailak 4, zapatua**

BOLEROS 4  
Txurruka plazan, gaueko 10:30etan

#### **Irailak 5, domeka**

Mendi irteera: Uritz-Elke-Juandetatxo-Corona-Garralda  
Burumendi Mendi Elkarateak antolatuta

#### **Irailak 11, zapatua**

BERTSO JAIALDIA  
Xabier Astigarraga, Andoni Egaña, Unai Iturriaga, Sebastian Lizaso eta Maialen Lujanbio  
Miruaitz Pilotalekuan. Sarrera, 3 euro.  
Antolatzailea: Mutrikuko Bertso Eskola

#### **Irailak 12, domeka**

Artzain-txakur lehiaketa  
Kalbaixon, arratsaldeko 5etan

#### **Irailak 24, 25 eta 26**

SAN JERONIMOKO JAIK

#### **Irailak 26, domeka**

50 URTE, 50 GAILUR  
Burumendi Mendi Elkarateak antolatuta

### **ETXERAT!**

**Aurten Etixerat elkarteak eta amnistiaren mugimendukoak Mutrikuko gazte asanbladarekin batera antolatu dugu amnistia eguna.**

#### **uztailak 21, Malen Bezpera**

**Gaueko 12,00etan** Danborradaren ondoren, Manifestazioa "presoak kalera amnistia osoa" lemapean Goiko plazatik Beheko plazara.

Ondoren Euskal preso eta iheslari politikoei omenaldia Beheko plazan.

Ondoren txupinazoa gaztetxe aurrean.

#### **uztailak 23 AMNISTIA EGUNA**

**Eguerdiko 1,30etan** Giza katea "aski da Etxean nahi ditugu" lemapean goiko plazatik beheko plazara". Ondoren Herri bazkaria, kantaldia eta bertsoak Beheko plazan (tiketak salgai Zubixan).

**arratsaldeko 7etan** bertsotrikiripoteoa

**iluntzeko 8etan** antzerkia gaztetxean

**gaueko 11,00etan** rock kontzertua Gaztetxean: ttakunpa + beste talde bat

#### **abuztuak 29 Morlansko erailketen 13.urteurrena**

Goizeko 9eta mendi irteera Arnora.

Goizeko 11etan tontorrean Patxi Itziarren eta berarekin eraildako aldeko omenaldia.

Ondoren hamaiketako Arnoko txabolan.

Eguerdiko 1etan independentzia plazan lore eskaintza Patxiren orogarriari.

Ondoren manifestazioa "Borroka da bide bakarra".

### **OHARRAK**

Zuen elkarteak antolatzen dituen ekintzen berri herri osoari agertu nahi badiozue, hemen duzue txoko bat **KALAPUTXI**n. Deitu lasai 635748393 telefonora.

# BERTAN

## mutrikuko merkatarien elkarte

Mutriku herrian orain dela hainbat urte, merkataritza giroa berpizteko asmoz, BERTAN merkatarien elkarte sortu zuten herriko hainbat dendarik. Herriarrok Elkarte hau zenbateraino ezagutzen duzun jakitearren, honako inkesta hau egitea pentsatu dugu. Inkesta bete ondoren, abuztuaren 6a baino lehen TXALUPA, OPTIKA edo AGERRETXXO dendetan uztea eskatzen zaizue, mesedez.

Denda hauetara inkesta eramaten dutenei 100 euroko zozketa batean parte hartzeko zenbaki bana emango zaie. Irabazlearen berri abuztuaren 6an emango da, Goiko plazan, arratsaldeko 8:30etan.

## INKESTA

adina: ..... sexua: .....

1. BERTAN elkarteari buruz zer dakizun esango al diguzu?

- a) Logotipoa
- b) Partaideak
- c) Ezer ez

2. Zer iruditzen zaizu BERTAN denda elkarteak egiten duen lana?

- a) Ona
- b) Informazio gehiago behar da
- c) Herrian gehiago zabaldu behar

3. Zenbat denbora ematen duzu janariak erosten?

- a) Ordu erdi
- b) Ordu bete
- c) Ordu eta erdi
- d) Bi ordu
- e) Gehiago

4. Zenbat aldiz egiten dituzu janari erosketak astean?

- a) Behin
- b) Bi aldiz
- c) Hiru aldiz
- d) Gehiagotan

5. Zein motatako erosketak egiten dituzu Mutriku?

- a) Janariak
- b) Altzariak
- c) Arropak
- d) Oinetakoak
- e) Elektrogailuak
- f) Bitxiak
- g) Beste ezer

6. Zein motatako erosketak egiten dituzu Mutrikutik kanpo?

- a) Janariak
- b) Altzariak
- c) Arropak
- d) Oinetakoak
- e) Elektrogailuak
- f) Bitxiak
- g) Beste ezer

7. Zergatik erosten duzu kanpoan?

- a) Prezio merkeagoak
- b) Aukera gehiago
- c) Produktu berriak
- d) Denborapasa
- e) Beste arrazoirik

8. Zein denda mota iruditzen zaizu falta dela Mutriku?

9. Aipatu Mutriku erosketak dituen eragozpenak eta abantailak:  
ERAGOZPENAK

ABANTAILAK

10. Aipatu Mutrikutik kanpo erosketak dituen eragozpenak eta abantailak:  
ERAGOZPENAK

ABANTAILAK

Nahi baduzu, orri honen fotokopia erabil dezakezu inkesta betetzeko

**BERTAN** ELKARTEA  
OSATZEN DUTEN DENDAK:

AGERRETXXO OINETAKOAK  
ALBARO DENDA  
ALDATU ETXEA  
ANDONEGI JANTZIDENDA  
ATERPE ALTZARIAK  
AUTOS MUTRIKU  
BERISTAIN LIBURUDENDA  
BOUTIQUE ALDATU  
BUCEO EUSKADI  
DONIBANE OKINDEGIA  
ERDIKO MERTZERIA  
GUADALUPE DENDA  
HEIDIN DENDA  
IPARRAGIRRE ALTZARIAK  
OPTIKA  
IÑIGO-BELEN  
IZARRA UME JANTZIAK  
IRIPE  
APAIN  
JONE LORADENDA  
LON APRAIZ BOTIKA  
MADARIAGA  
MANEIRO LENTZERIA  
MICROSYSTEM  
MILA FRUITADENDA  
MENDIBE KIROLAK  
OINEZ KIROLAK  
OLAIZOLA UME JANTZIAK  
OLATZ MERTZERIA  
POTERO  
TINKO SPORT  
TXALUPA LIBURUDENDA  
URKIRI ELIKAGAIK



**BERTAN**

mutrikuko dendarien elkartea

*Bertan faituz!*